

WANDELROUTES GROOT NINOVE

Outer

WANDELING

Onze verkenning start aan de **Sint-Amanduskerk 1** in de Smid Lambrechtstraat. De vroegste geschiedenis van de kerk zou tot de 12de eeuw teruggaan. Het bedehuis was oorspronkelijk in het bezit van de abdij van Honnecourt, pas in 1709 krijgt Outer zijn eigen pastoor. Van de gotische kerk bleef enkel de onderbouw van de vierkante westtoren bewaard. De kerk verkeerde blijkens de dekenale visitatieverslagen omstreeks het midden van de 17de eeuw in een verwaarloosde toestand. Nog in 1698 was het koor met stro gedekt. In 1725 werd de kerk grondig hersteld en van een gewelf voorzien. In 1752 worden het dak en de muren van de toren opgeknapt, daarvan getuigen de muurankers '1752' net onder de galmgaten. Drie jaar later werd de kerk geplaveid met blauwe natuursteen en witte marmar. In 1830 werden uitbreidingswerken gerealiseerd naar plannen van de Ninoofse architect Van Impe en in 1846 bouwde men een nieuw koor. Begin jaren 1970 werd de kerk grondig hersteld. De Sint-Amanduskerk

START- EN AANKOMSTPLAATS

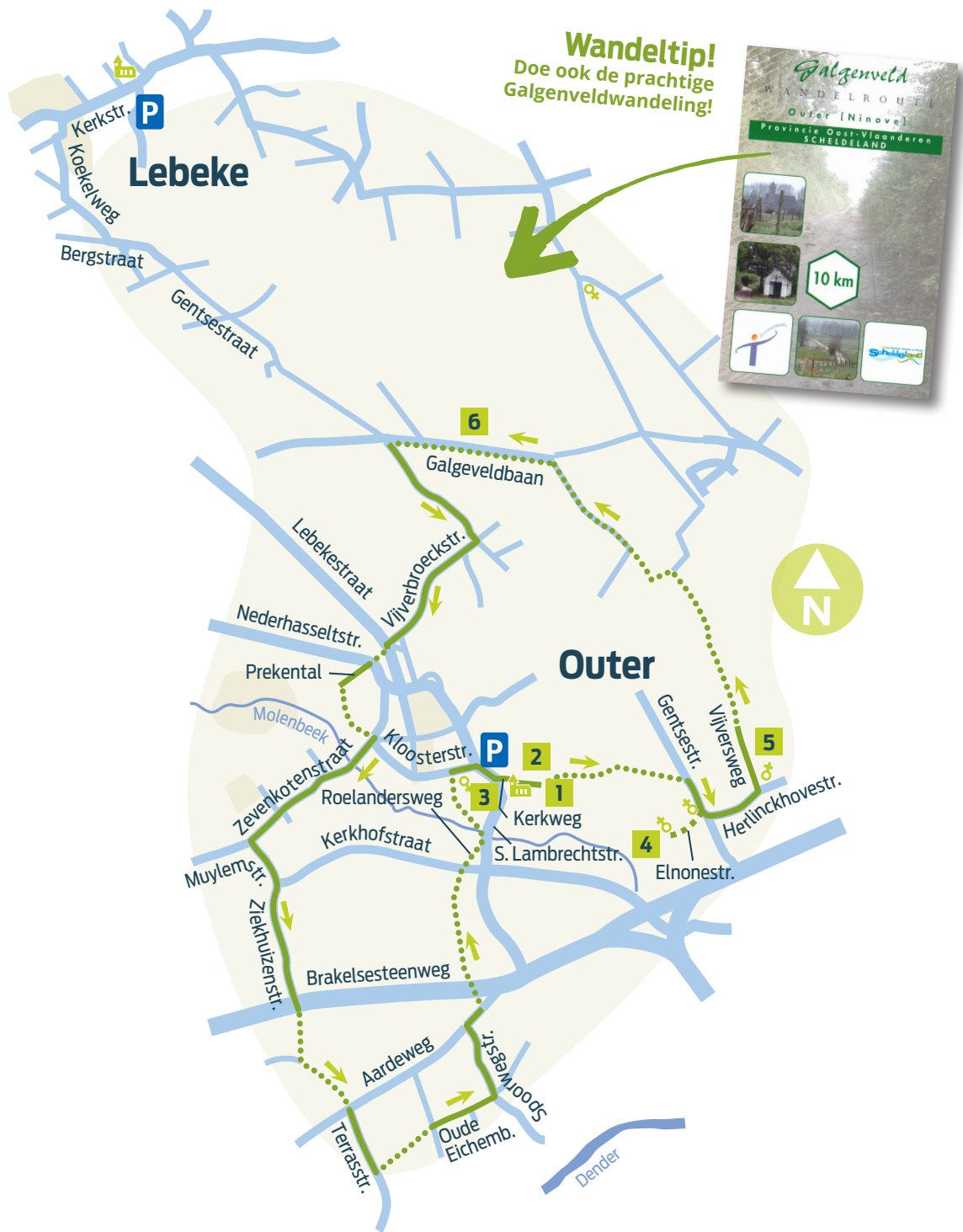
**Sint-Amanduskerk,
Smid Lambrechtstraat
volledige traject: 9,29km
813 ha**

AFSTAND

OPPERVLAKTE

Wandeltip!
Doe ook de prachtige
Galgenveldwandeling!

bestaat uit een driebeukig schip onder één dak, met ingebouwde westoren, een driezijdig afgesloten koor en een noordelijke en zuidelijke sacristie. In het interieur zijn vermeldenswaard: de 16de-eeuwse doopvont, twee portiekaltaren in gemarmerd hout uit de 17de eeuw, de 18de-eeuwse fraai gesculpteerde lambrizingen, de kerkmeesterbank, het koorgestoelte en de preekstoel.

Boven het hoogaltaar hangt een toch wel merkwaardig schilderij: "de discipelen van Emmaüs". Leuk detail: pastoor Victor Haelterman, broer van juffrouw Maria Haelterman, schenkster van het doek, staat er op afgebeeld. Het werk is van de hand van Jules van Wanzele (°1881 - †1962), een ingeweken Ninovieter die heel veel taferelen maakte voor kerken en kapellen in het Ninoofse en omgeving. Zo kwamen ook de muurschilderingen in de intussen gesloopte Ninoofse Theresiakerk, de "Trezekenskerk" van hem.

Foto: Elke Meert

Op 22 mei 2019 werd geschiedenis geschreven in de kerk van Outer. Op de naamdag van de Heilige Rita kwamen er liefst 233 Rita's uit heel België samen, een heus wereldrecord. Het initiatief "Rita's verzamelen" kwam van pastoor Alexander Vandaele. Een gerechtsdeurwaarder registreerde de identiteitskaarten zodat alles officieel verliep om dit record te laten opnemen in het "Guinness World Book of Records". De plaats van de wereldrecordpoging werd niet lukraak gekozen: in de kerk van Outer staat het beeld van de Heilige Rita dat werd overgebracht van de ontwijde Trezekenskerk of de "nieuwe kerk" in Ninove. De Italiaanse Margarita Lottius (°1381 - †1457) die in 1900 heilig werd verklaard is vooral bekend als Heilige die wordt aanbeden bij "hopeloze gevallen"...

Op het pleintje links van de kerk staat een **gedenksteen voor Frans Lambrecht 2**. In feite was het zijn grafmonument, afkomstig van het geruimde kerkhof aan de Ninoofse abdijkerk. Het vermeldt: *'Hulde der Christene Democraten aan hunnen leider SMID LAMBRECHT - in leven bestuurder der vrije klok - 1858 - 1906'*. Smid Lambrecht werd ook smalend de koude smid genoemd: door gebrek aan werk loonde het niet de moeite zijn smidsevuur nog aan te steken. De pastoor had immers de parochianen verboden nog klant te zijn bij Lambrecht omdat die tijdens de schoolstrijd van 1879 de kant van zijn vriend Emiel, de schoolmeester koos. De kerk verbood katholieke onderwijzers toen om les te geven in "scholen zonder God" (het staatsonderwijs) maar Emiel weigerde ontslag te nemen. De getergde hoefsmid had genoeg van de conservatieven en de geestelijkheid en sloot zich aan bij de Daensisten, in de Denderstreek "De Roelanders", zo genoemd naar hun blad "Klokke Roeland". Hij werd een van de populairste voormannen van de Christene Volkspartij van Adolf Daens maar stierf al op nauwelijks 48-jarige leeftijd. Sinds 1981 herinnert de naam Smid Lambrechtstraat aan deze prominente Daensist.

Achter het monument verschuilt zich, achter een hoge bakstenen muur, de (voormalige) **pastorie 3**. Bouwheer abt Vander Eecken van de Ninoofse abdij liet het gebouw optrekken tussen 1773 en 1775. De plannen werden getekend door schrijnwerker Frans Faveau. Allicht werden de 110.000 kareelstenen, de bakstenen uit die tijd, ter plaatse gebakken. Achter de relatief nieuwe gevel bleef de oorspronkelijke pastorie binnenin voor 90% bewaard.

Reken maar dat op de eerste steenlegging, een plechtig moment, werd gedronken: provisor de Latte noteert op 30 september 1773: "een fransche croone gegeven 't hebben voor drinckgelt in het leggen van den eersten steen in de pastorye tot Oultre". Een Franse croon was een goudstuk en was meer dan drie guldens en 10 stuivers waard. In drank uitgedrukt kocht men voor 1 gulden vier stopen Lovens bier of acht liter Witbier uit die tijd. Omgerekend werd dus zo'n 28 liter bier achterover gegoten t.g.v. de start van de bouwwerken.

Achter de kerk nemen we de Kerkweg waar vroeger Manda's lemen huisje met strodak uit 1730 stond. Van dit nostalgisch stukje Outers Bokrijk resten nu nog enkel nog foto's. "t Lemen huizeke van Manda is kapot, zeg mij hoe kan da, 't is een schande zeit elkeen" zingt Rufijn De Decker zaliger in "Toeren rond Ninove".

Niet meteen een wereld- maar wel een Belgisch record: met 30 meter hoogte staat in Outer aan de Brakelsesteenweg, aan "Den Os" blijkbaar de hoogste pyloon in België met de "Golden Arches", of de "M" van Mc Donalds. De gouden bogen van deze fastfoodgigant bepalen al sinds de opening van het restaurant de Ninoofse skyline mee... Je zal hem meer dan eens zien opdagen tijdens je wandeling.

Een klimmetje tussen weiden en mooie landschappen brengt ons op de Gentsestraat, een naamvermelding die we reeds terugvinden in oorkonden van 1165 en 1167. Deze weg, nu een veldweg, liep van Ninove naar Gent. We nemen de eerste straat rechts, de Elnonestraat, waar we even verder de mooie **kapel van de Heilige Amandus 4** vinden. Hier stond, minstens van de 12de tot begin 19de eeuw de parochiekerk van Herlinckhove, dat in de 12de eeuw inderdaad als parochie vermeld staat. Herlinckhove is dan ook een zeer oud gehucht: 'Hellingova' wordt reeds vermeld in 1105!

Vele kerken in de omtrek zijn toegewijd aan de Heilige Amandus, allicht te verklaren door het feit dat de eigenaar van Herlinckhove, die zich in de 7de-8ste eeuw had bekeerd tot het christendom, zijn hoeve schonk aan de abdij van Sint-Amand te Elnone. Het werd een soort proosdij waar enige kloosterlingen de bakermat van het christelijk leven van de omtrek vormden. Met de komst van de Norbertijnerabdij te Ninove in 1137, gingen de altaarrechten en bediening over naar deze Witheren die dit bleven doen tot de komst van de geuzen in de 16de eeuw, toen Herlinckhove werd verwoest. In 1639 werd de kerk hersteld door de toenmalige pastoor van Ninove en werd er weer mis opgedragen. Om het volk aan te trekken werd er een bedevaartsoord van gemaakt ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van Vrede. Er mocht zelfs worden begraven, daarvan getuigen oude grafstenen. 1801 betekende de erkenning van Herlinckhove als parochie en gemeente, doch respectievelijk in 1807 en 1808 werden gemeente en parochie weer afgeschaft. Het kerkje kwam op Outer te staan en kwam toe aan die parochie. Na de dood van de laatste pastoor van Herlinckhove verviel het in puin en de huidige kapel op de heuvel is de enige getuige van wat eeuwenlang de parochie Herlinckhove was...

We keren terug tot het einde van de straat, gaan even rechts om dan links de Herlinckhovestraat in te stappen. Vervolgens slaan we de eerste straat links, de Vijversweg in. Op de hoek bemerken we een **stenen kapelletje 5**, opgericht ten tijde de van de Franse Revolutie, een moeilijke periode voor de katholieken want dopen was verboden. Even verder in de Vijversweg staat een oude verbouwde hoeve, reeds te vinden op de Ferrariskaart van 1777. Nu kan je hier in "de Buurderij" terecht voor allerhande verse producten rechtstreeks afkomstig van lokale boeren en producenten.

Een heel eind verder, op de T-splitsing volgen we links gedurende ongeveer 100 meter langsheen de afsluiting en gaan dan onmiddellijk rechts. We volgen deze veldbaan (eerste baan links gaan we voorbij) met een langzame klim tot op de Galgenveldbaan.

Het Galgenveld 6, gelegen in een uniek weids landschap dat blijkens de overlevering ook reeds door de Franken werd geapprecieerd, was de plaats waar vroeger de misdadigers gehalsrecht werden; ver genoeg buiten de stad om niet te luguber te zijn maar toch ook dicht genoeg om het afschrikkend effect te behouden. Stel je voor dat je nu in de verte een of ander lijk ziet bengelen.

Rechts hebben we in de verte zicht op de schouw van Steenbakkerij Hove. We volgen de Galgenveldbaan links verder om daarna de eerstvolgende weg links in te slaan. Dit is het verlengde van de Gentsestraat, die we nu via een mooie holle weg afdalen. Aan het eerstvolgende kruispunt slaan we rechts de Vijverbroeckstraat in. We volgen tot het einde (het pad naar links gaan we voorbij). We kruisen de Lebekestraat en nemen aan de overkant van de straat de smalle voetweg tussen twee schuttingen in. Zo komen we in de Nederhasseltstraat die we oversteken om recht door, via Prekental dat overgaat in een prachtig pad midden de natuur, uit te komen in de Godeystraat. We gaan rechts, steken de Molenbeek over en komen zo in de Zevenkotestraat die we volgen tot we de eerste zijstraat links, de Muylemstraat nemen. Op de splitsing wandelen we rechts de Ziekhuizenstraat in en gaan tot het einde.

Heel vaak wordt deze straat de Ziekenhuisstraat genoemd. Een ziekenhuis heeft hier echter nooit bestaan, het gaat om de Ziekhuizenstraat. De benaming slaat op de vroegere "zieke" huizen, woningen in slechte staat dus...

In de wijk links hebben alle straten vogelnamen: zo is er de Leeuweriklaan, de Zwaluwlaan, de Kievitlaan...

Let op: we steken de drukke Brakelsesteenweg over. Recht op nemen we aan de overkant de buurtweg (rechts van het huis met nr. 270). In de bocht houden we links aan, zo komen we op de Aardeweg. Deze kruisen we om recht door de Terrasstraat in te wandelen vanwaar we zicht hebben op het kerkje van Eichem en op Pollare. Aan de kruising, net na huis nr. 25c (let op, je bent er zo voorbij) nemen we links de smalle buurtweg Oude Eichembaan tot we op de verharde Spoorwegstraat komen die we links nemen om opnieuw de Aardeweg te kruisen. We gaan naar rechts en zien ongeveer 50 m verder op de linkerkant een buurtweg (net naast het huis met nr. 8) die we nemen om opnieuw de Brakelsesteenweg te kruisen en de buurtweg te vervolgen (tussen huisnummers 197-199). We houden deze buurtweg rechts aan en komen op de Kerkhofstraat die we rechts verder volgen (+/- 20m) en merken meteen het vervolg van de buurtweg tussen nrs 20-22. Op het einde komen we aan de Smid Lambrechtstraat maar we volgen links de buurtweg, de Roelandersweg verder. Rechts van ons horen we het verval van de Molenbeek. Zo komen we uit op de Kloosterstraat die we rechts volgen om opnieuw ter hoogte van de Smid Lambrechtstraat uit te komen. We gaan er rechts en komen aan het kerkplein, vertrek- en eindpunt van onze wandeling.

Wandeltip!

De bewegwijzerde Galgenveldwandeling start aan de kerk van Outer en loopt door de prachtige open kouter naar de wijk Lebeke, waarna je via de -als natuurgebied beschermde- Diepe Straten terugwandelt naar Outer. Je vindt er volop groen, prachtige vergezichten, holle wegen en heel veel open ruimte in een bijna ongerept landschap dat in elk seizoen de moeite waard is om te ontdekken. Een niet te missen wandelkaart voor elke natuurliefhebber! Deze wandeling sluit mooi aan bij de wandeling van Outer. Te koop in het toeristisch bezoekerscentrum Hospitaalkapel voor 2 euro.

